

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 154/2014-7

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 13. marca 2014 v senáte zloženom z predsedu Ladislava Orosza (sudca spravodajca), zo sudkyne Ľudmily Gajdošíkovej a sudcu Jána Lubyho predbežne prerokoval sťažnosť R. K., ktorou namieta porušenie svojho základného práva na osobnú slobodu podľa čl. 17 ods. 2 a 5 Ústavy Slovenskej republiky postupom Okresného súdu Žilina v konaní vedenom pod sp. zn. 28 T 65/2013 a jeho uznesením z 23. januára 2014 a postupom Krajského súdu v Žiline v konaní vedenom pod sp. zn. 1 Tos 11/2014 a jeho uznesením z 11. februára 2014, a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť R. K. o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bolo 25. februára 2014 doručené podanie R. K. (ďalej len „sťažovateľ“), ktoré ústavný súd podľa jeho obsahu a príloh kvalifikoval ako sťažnosť podľa čl. 127 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) vo veci namietaného porušenia jeho základného práva na osobnú slobodu podľa čl. 17 ods. 2 a 5 ústavy postupom Okresného súdu Žilina (ďalej len „okresný súd“) v

konaní vedenom pod sp. zn. 28 T 65/2013 a jeho uznesením z 23. januára 2014 (ďalej aj „napadnuté uznesenie okresného súdu“) a postupom Krajského súdu v Žiline (ďalej len „krajský súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 1 Tos 11/2014 a jeho uznesením z 11. februára 2014 (ďalej aj „napadnuté uznesenie krajského súdu“).

Zo sťažnosti a z jej príloh vyplýva, že sťažovateľ je obvinený zo spáchania zločinu týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a) a b) a ods. 2 písm. d) Trestného zákona. Trestná vec sťažovateľa je v štádiu konania na súde po podaní obžaloby.

Z príloh sťažnosti vyplýva, že okresný súd uznesením sp. zn. 0 Tp 621/2012 zo 7. decembra 2012 rozhodol o nevzatí sťažovateľa do väzby podľa § 72 ods. 3 Trestného poriadku, pričom zároveň podľa § 80 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku nariadil nad ním dohľad probačného a mediačného úradníka a uložil mu povinnosť dostavovať sa k nemu 1-krát mesačne. Sťažovateľovi boli zároveň v zmysle § 82 ods. 1 Trestného poriadku uložené primerané obmedzenia a povinnosti, a to kedykoľvek sa na predvolanie dostaviť pred orgán činný v trestnom konaní, resp. súd, bezodkladne oznámiť zmenu trvalého alebo prechodného bydliska policajtovi, vyšetrovateľovi alebo súdu, zákaz priblížiť sa na vzdialenosť kratšiu ako 5 metrov k poškodenej A. B. a zákaz priblížiť sa na vzdialenosť kratšiu ako 5 metrov k poškodeným deťom Š., A., V. a T.

Označené uznesenie okresného súdu zo 7. decembra 2012 bolo zmenené a doplnené uznesením okresného súdu sp. zn. 28 T 65/2013 zo 16. augusta 2013 v časti uložených primeraných obmedzení tak, že sťažovateľovi bolo uložené aj obmedzenie spočívajúce v zákaze styku akoukoľvek formou vrátane styku prostredníctvom iných osôb s poškodenými.

Následne bol sťažovateľ uznesením okresného súdu sp. zn. 28 T 65/2013 z 23. januára 2014 vzatý do väzby z dôvodov uvedených v § 71 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku. V odôvodnení napadnutého uznesenia okresného súdu sa uvádza, že *«Písomným podaním doručeným súdu dňa 20. 01. 2014 obž. R. K., vyslovil súhlas s trestným stíhaním poškodenej pre krivé obvinenie.*

Písomnými podaniami doručenými poškodenou OS Žilina dňa 16. 12. 2013 a 22. 01. 2014 predloženým do spisu dňa 23. 1. 2014, poškodená uviedla, že obžalovaný opakovane porušuje uložené povinnosti a obmedzenia v tom, že ju kontaktuje, na ulici dňa 10. 12. 2013 na ňu v prítomnosti maloletých pošk. detí vykrikoval ohľadom jej výpovede dňa 21. 11. 2013. Dňa 20. 1. 2014 sa ku nej na ulici priblížil a povedal jej aby napísala na papier priznanie lebo vo štvrtok jej berú deti. Dňa 21. 1. 2014 sa neznáma osoba dobýjala do jej bytu o 11.40 hod. na otázky aby sa predstavila nereagovala, poškodená bola doma sama, dvere neotvorila, následne jej prišla sms od obžalovaného s textom: „Teraz ma stretla poštárka, že Ti tu chodí pošta zo súdu a z prokuratúry, prečo si nezmeníš adresu. Včera som podal súhlas na tvoje stíhanie, čo som 2x odmietol. Za celý čas si sa mi ani raz neospravedlnila. Teraz to môžeš ukázať sudkyňi, že dávam súhlas na Tvoje stíhanie“. Túto sms s uvedeným textom predložila poškodená priamo na pojednávaní k nahliadnutiu.

Obžalovaný bol vyzvaný aby sa vyjadril k tvrdeniam poškodenej, na čo uviedol, že je pravda, že poslal sms dňa 21. 01. 2014 poškodenej, pretože súd jej stále posiela poštu a ona má zmenenú adresu, on som sa o tom rozprával s poštárkou. Na otázku predsedníčky senátu prečo napriek uloženému zákazu akýmkoľvek spôsobom kontaktovať poškodenú tento zákaz porušuje, obžalovaný uviedol, že to robí to na ochranu vlastných práv poškodenej. Okrem tejto sms-ky ju iným spôsobom nekontaktoval, na ulici po nej nevykrikoval. Je nezamestnaný. Poškodenú nesleduje. Na ulici ju neoslovil. V kontakte s mal. deťmi nie som, vôbec ich nevidel. Od rána do večera je na fuškách a má x svedkov, že sa o ňu nezaujíma, ani nestretáva.».

V ďalšej časti napadnutého uznesenia okresný súd po citácii príslušných ustanovení Trestného poriadku okrem iného uviedol:

„... Vzhľadom na písomné podanie svedkyne poškodenej A. B. doručené súdu 22. 1. 2014, jej vyjadrenie na hlavnom pojednávaní, vyjadrenie obžalovaného R. K. na hlavnom pojednávaní k podmienkam porušovania dohľadu, ktorý mu bol uložený rozhodnutím OS Žilina, ktorého podmienky boli sprísnené uznesením zo dňa 16. 08. 2013, kedy bolo obžalovanému uložené podľa § 82 ods. 1 Tr. por. obmedzenie spočívajúce v zákaze styku akoukoľvek formou s poškodenou, bolo zistené, že toto obmedzenie obžalovaný opakovane napriek upozorneniam súdu porušuje. Súd preto pristúpil k rozhodnutiu o väzbe v zmysle §

80 ods. 3 Tr. por. priamo na hlavnom pojednávaní pretože mal za to že u obžalovaného je daný dôvod väzby podľa § 71 ods. 1 písm. c/ Tr. por. bude pokračovať v trestnej činnosti, dokoná trestný čin, o ktorý sa pokúsil, alebo vykoná trestný čin, ktorý pripravoval alebo ktorým hrozil.

Obžalovaný bol vypočutý k rozhodnutiu o väzbe, k čomu uviedol, že žiadne probačné opatrenie neporušil, sms ktorú poslal poškodenej, poslal na ochranu jej práv a stretnutiu s ňou sa vyhýba. Pokiaľ ho videla, mohlo to byť keď bol na ObU alebo na súde, pokiaľ ho stretla, musí mať na to svedkov. Žiadal súd, aby bol vo veci vypočutý mjr. M. ako svedok, pretože mu do telefónu po prvom pojednávaní povedal, že ho z ničoho neobvinil a že podal návrh prokuratúre. Návrh z čoho bol obvinený, mu nebol ani po opakovaných výzvach doručený.

Senát po preskúmaní spisového materiálu dospel k záveru, že v danom štádiu trestného stíhania je vznesenie obvinenia pre zločin týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a) , b) ods. 2 písm. d/ Tr. zák. dôvodné. Uvedené vyplýva z obsahu zabezpečeného vyšetrovacieho spisu a vykonaných dôkazov. Doteraz zistené skutočnosti v tomto štádiu trestného stíhania – dokazovanie na hlavnom pojednávaní nasvedčujú tomu, že skutok, pre ktorý bolo obvinenému vznesené obvinenie, bol spáchaný, má znaky trestného činu – konkrétne zločinu týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a), b) ods. 2 písm. d/ Tr. zák. a je tu dôvodné podozrenie, že tento spáchal obž. R. K. Dôvodnosť vedeného trestného stíhania obvineného vyplýva predovšetkým z výpovede svedkyne poškodenej A. B., mal. svedkov poškodených, ktorí vo svojich výpovediach popísali konanie obžalovaného v súvislosti so skutkom, ktorý je mu kladený za vinu. Boli zabezpečené aj znalecké posudky za účelom vyšetrovania duševného stavu obžalovaného, psychológ vyšetril aj poškodených. Znalci z odboru zdravotníctvo a farmácia, odvetvie psychiatria MUDr. S. H. a MUDr. K. L. vypracovali znalecký posudok. Znalci zistili psychiatrickým vyšetrením u obvineného prítomnosť Nešpecifikovanej poruchy osobnosti, ktorá sa u neho prejavovala aj v čase spáchania činu. Táto abnormná osobnostná varianta s trvalými prejavmi v správaní sa, nemá charakter duševnej poruchy v pravom zmysle slova a neovplyvňovala rozpoznávacie a ovládacie schopnosti obvineného v čase skutku. Ide o trvalú povahovú a charakterovú vadu so zvýraznenou emočnou reaktivitou, kedy v situáciách nevyhovenia, nesplnenia jeho subjektívnych predpokladov a očakávaní, reagoval

neadekvátnou, najmä verbálnou alebo aj brachiálnou agresivitou. V oblasti požívania alkoholu znalci u obvineného zistili nezdržanlivé zneužívanie alkoholu, nezistili u neho syndróm závislosti na alkohole. Z odpisu z registra trestov súd zistil, že obvinený R. K. bol 1-krát súdom potrestaný, ešte v roku 1985, ktoré odsúdenie má zahladené.“

V nadväznosti na citované okresný súd „po zvážení všetkých okolností prípadu a predovšetkým osoby obžalovaného, ktorý napriek súdom uloženým obmedzeniam tieto úmyselne opakovane porušuje, tým, že kontaktuje poškodenú, či už osobne, telefonicky alebo prostredníctvom sms a svojim správaním vzbudzuje u poškodenej obavy z jeho konania voči nej aj maloletým deťom, ktoré sú v tomto konaní poškodené dospel k záveru, že v danom štádiu trestného stíhania tu existujú konkrétne skutočnosti, z ktorých vyplýva dôvodná obava, že v prípade ponechania obžalovaného na slobode, tento bude pokračovať v páchaní trestnej činnosti. Z výpovede svedkyne poškodenej vyplýva, že obžalovaný mal v páchaní trestnej činnosti pokračovať dlhšiu dobu a jeho útoky boli nielen verbálne ale aj brachiálne, so stupňujúcou sa intenzitou aj v súvislosti s nezdržanlivým zneužívaním alkoholu. Súd zároveň poukazuje aj na závery znaleckého posudku z odboru psychiatrie, pričom znalci u neho zistili zníženú schopnosť autokritickosti, voči chybám iných je hyperkritický. Súd mal za to, že správanie obžalovaného, stíhaného na slobode, možno hodnotiť ako nepredvídateľné, malo charakter ovplyvňovania svedkyne poškodenej jej zastrašovaním v súvislosti s jej výpoveďou na súde. Uvedené správanie obžalovaného vzhľadom na prebiehajúce konanie pred súdom, kde je stíhaný pre zločin týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a) , b) ods. 2 písm. d/ Tr. zák. súd vyhodnotil ako porušenie podmienok probačného dohľadu a preto rozhodol o jeho vzatí do väzby podľa § 80 ods. 3 Tr. por. z dôvodu podľa § 71 ods. 1 písm. c/ Tr. por.“.

Proti napadnutému uzneseniu okresného súdu podal sťažovateľ sťažnosť, o ktorej rozhodol krajský súd uznesením sp. zn. 1 Tos 11/2014 z 11. februára 2014 tak, že ju ako nedôvodnú zamietol.

V odôvodnení napadnutého uznesenia krajského súdu sa okrem iného uvádza: „Rozhodnutiu okresného súdu o vzatí obžalovaného R. K. do väzby nemožno vytknúť žiadnu

chybu či nedostatok. Nadriadený súd zistil, že okresný súd v odôvodnení napadnutého uznesenia podrobne popísal skutkový stav, ktorý bol podkladom pre jeho záver o trvaní dôvodov väzby. Skutkové závery zistené súdom prvého stupňa si osvojil, pretože vychádzajú z dôkazov, ktoré obsahuje spis, a v podrobnostiach na ne nadriadený súd odkazuje. Pri posudzovaní dôvodov väzby orgány činné v trestnom konaní a súd môžu prihliadať len na tie okolnosti a zistenia, ktoré majú základ v procesné vykonanom dokazovaní a sú významné pre záver o existencii niektorého z dôvodov väzby v zmysle § 71 ods. 1 písm. a) až c) Tr. por. Okresný súd v napadnutom uznesení veľmi podrobne rozpísal skutkové i právne dôvody, ktoré odôvodňujú existenciu dôvodnej obavy z pokračovania v trestnej činnosti obžalovaným R. K., a teda odôvodňujú preventívnu väzbu. Dôvody napadnutého uznesenia sú zrozumiteľné a dostatočne logické, vychádzajúce zo skutkových okolností prípadu a relevantných právnych noriem. Nadriadený súd znovu pripomína, že v dvojinštančnom súdnom konaní rozhodnutia súdov tvoria jednotu a pri existencii vysoko kvalifikovaného rozhodnutia súdu prvého stupňa nadriadenému súdu nezostáva nič iné, len v podrobnostiach poukázať na veľmi správne a erudované dôvody, na ktorých okresný súd založil svoje rozhodnutie.“

V ďalšej časti odôvodnenia napadnutého rozsudku krajský súd zdôraznil, že «účelom väzby je zabezpečiť osobu obvineného pre trestné konanie a výkon trestu (§ 71 ods. 1 písm. a/ Tr. por.). Jej účelom je tiež zabrániť obvinenému, aby maril a sťažoval uskutočnenie dôkazov (§ 71 ods. 1 písm. b/ Tr. por.), prípadne chrániť spoločnosť pred dokonaním trestného činu alebo pred jeho opakovaním či pokračovaním (§ 71 ods. 1 písm. c/ Tr. por.). Väzba ako zabezpečovací inštitút nemá sankčnú povahu, ani výchovné poslanie, nesmie byť prostriedkom na získanie priznania, ani na uľahčenie trestného stíhania. Väzba nie je trestom, ale je výlučne len procesným opatrením, ktorého účelom je dočasne zaistiť osobu obvinenú z trestného činu pre potreby prebiehajúceho trestného konania obmedzením jej osobnej slobody. Trestný poriadok podmieňuje možnosť vzatia obvineného do väzby existenciou dôvodnej obavy vyplývajúcej z konania obvineného alebo z ďalších konkrétnych skutočností vo vzťahu k niektorej nežiadúcej forme správania označovanej ako dôvod väzby. Konkrétnymi skutočnosťami odôvodňujúcimi obavu z následku alebo viacerých následkov uvedených v § 71 ods. 1 písm. a), b) alebo c) sa

rozumejú také skutočnosti, ktoré reálne odôvodňujú takúto obavu. Výklad zákonných znakov „konkrétnych skutočností“ je predovšetkým vecou súdov, ktoré pri dôkladnej znalosti skutkových okolností a dôkaznej situácie konkrétnej trestnej veci musia posúdiť, či vzatie do väzby je opatrením nevyhnutným na dosiahnutie účelu trestného konania a či tento účel ani pri vynaložení úsilia nemožno dosiahnuť inak. Pre aplikáciu tohto znaku nie sú dané objektívne a nemenné kritériá, ale tieto kritériá treba vždy vyvodiť z povahy konkrétnej a individualizovanej veci, vrátane osoby obvineného, jeho osobných pomerov a ďalších znakov upravených v tomto ustanovení. Konkrétne skutočnosti, ako zákonná podmienka odôvodňujúca väzbu obvineného podľa tohto ustanovenia, musia byť preukázané nielen pri vzatí obvineného do väzby, ale musia pretrvávajúť počas celej väzby.

Nadriadený súd tiež uvádza, že pretrvávajúce dôvodného podozrenia, že osoba, ktorá bola pozbavená slobody väzbou, spáchala trestný čin, je *condicio sine qua non* (podmienka, bez ktorej nie) zákonnosti, jej ďalšieho držania vo väzbe. Po uplynutí určitého času to však už nestačí, pričom keď má väzba trvať naďalej, musí pristúpiť iný významný a dostatočný dôvod alebo dôvody a navyše musí byť preukázané, že kompetentné orgány postupujú vo veci s osobitnou starostlivosťou. Krajský súd si je vedomý významu osobnej slobody jedinca ako jedného zo základov demokratickej spoločnosti, a preto zdôrazňuje, že väzba je výnimočným opatrením. Napriek všetkým týmto skutočnostiam je podľa jeho názoru naďalej daný dôvod väzby v zmysle § 71 ods. 1 písm. c) Tr. por. obžalovaného R. K.

Po preskúmaní obsahu spisu ani nadriadený súd nemá pochybnosti o tom, že sú splnené všetky formálne podmienky väzby obžalovaného.

Rovnako považuje za preukázané, že v prípade obžalovaného existujú aj základné materiálne podmienky väzby...

Z obsahu spisu vyplýva, že prokurátorka Okresnej prokuratúry v Žiline dňa 16. 4. 2013 podala na obžalovaného obžalobu, sp. zn. 3 Pv/1030/12 pre zločin týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a), b), ods. 2 písm. d) Tr. zák.

Krajský súd zistil, že na základe doposiaľ zadovážených dôkazov možno považovať trestné stíhanie obžalovaného za dôvodné...

Rozhodnutie o vine či nevine obžalovaného však bude predmetom ďalšieho dokazovania v prebiehajúcom trestnom konaní...

Okrem spomenutého podozrenia ako jedného z predpokladov vzatia obvinenej osoby do väzby a ďalšieho trvania väzby je v posudzovanej veci v súčasnom štádiu trestného konania splnená aj ďalšia podmienka väzobného stíhania obžalovaného, a to existencia väzobného dôvodu podľa § 71 ods. 1 písm. c) Tr. por. Podľa zistenia krajského súdu uvedený väzobný dôvod, pre ktorý bola obmedzená osobná sloboda obvineného jeho vzatím do väzby, sa opiera o celkom konkrétne skutočnosti vyžadované zákonom, pričom z nich vyplýva reálna obava z následkov predpokladaných v ustanovení upravujúcom dôvody preventívnej väzby.

Pokračovaním v trestnej činnosti sa rozumie nielen opakovanie toho istého trestného činu, ale aj spáchanie trestného činu tej istej povahy. Z uznesenia o vznesení obvinenia, podanej obžaloby a doteraz zabezpečených a vykonaných dôkazov vyplýva, že obžalovaný sa opakovane dopúšťal konaní, ktoré v konečnom dôsledku môžu byť nestranným súdom posúdené ako trestný čin. Zvlášť závažnou skutočnosťou, ktorá zosilňuje obavu z pokračovania v trestnej činnosti, je zistenie, že obžalovaný sa protiprávneho konania mal dopúšťať dlhšiu dobu voči tým istým poškodeným. V tejto súvislosti nemožno prehliadnuť psychickú labilitu obžalovaného, ktorý v značnej miere požíva alkoholické nápoje, pod vplyvom ktorých sa zvyšuje jeho agresivita. Z uvedeného následne vyplýva riziko skratu v správaní obžalovaného, ako aj hrozba veľkého nebezpečenstva pre iných, najmä tých, ktorí s ním žijú v spoločnej domácnosti.

Krajský súd mal rovnako ako okresný súd preukázané, že obžalovaný opakovane porušuje súdom uložené primerané obmedzenie spočívajúce v zákaze styku akoukoľvek formou, vrátane styku prostredníctvom iných osôb, s poškodenými: A. B. a mal. deťmi A. B., V. B., Š. B. aj T. B.».

Na tomto základe krajský súd v napadnutom uznesení konštatuje, že „Vyššie uvedené skutočnosti sú významným a dostatočným dôvodom pre držanie obžalovaného vo väzbe. Tieto skutočnosti zároveň vo vzájomnej súvislosti dostatočne odôvodňujú obavu, že obžalovaný (bez väzby) by pokračoval v páchaní trestnej činnosti. S poukazom na uvedené potom aj krajský súd dospel k záveru, že dôvod, pre ktorý bol obžalovaný vzatý do väzby - § 71 ods. 1 písm. c) Tr. por., sa nezmenil a trvá aj v súčasnom štádiu trestného konania.

Rovnako správny je aj výrok napadnutého uznesenia o začiatku plynutia lehoty väzby, a to okamihom obmedzenia osobnej slobody obžalovaného (č. l. 630).

Nadriadený súd v posudzovanom prípade ďalej zdôrazňuje, že odôvodnenie súdneho rozhodnutia v opravnom konaní nemá odpovedať na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o sťažnosti, zostali sporné alebo sú nevyhnutné na doplnenie dôvodov prvostupňového rozhodnutia, ktoré sa preskúmava v sťažnostnom konaní.

Obžalovaný sťažnosť založil aj na opakovaných dôvodoch svojej obhajoby použitej v konaní pred okresným súdom. S jeho námietkami, skutkovými a právnymi, sa ale súd prvého stupňa v rozhodnutí riadne vysporiadal a nenechal otvorenú žiadnu spornú otázku, riešenie ktorej by zostalo na nadriadenom súde.

Podľa článku 7 ods. 5 Ústavy Slovenskej republiky...

Pri aplikácii citovaného ustanovenia Ústavy SR vyplýva povinnosť pre súd skúmať podmienky väzby aj v súlade s Dohovorom o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej Dohovor) vzhľadom k tomu, že väzbou dochádza k zásahu do jedného zo základných ľudských práv a slobôd priznaných článkom 17 ods. 1 Ústavy SR a článkom 5 ods. 1 Dohovoru.

Dôvody väzby, ktoré vyplývajú z článku 5 ods. 1 písm. c) Dohovoru, sú stavané alternatívne. Na vzatie do väzby a držanie v nej preto postačuje akýkoľvek z tam uvedených dôvodov, teda dôvodné podozrenie zo spáchania trestného činu a potreba zabrániť osobe v spáchaní trestného činu alebo úteku po jeho spáchaní.

Nadriadený súd preskúmal uznesenie, ktoré bolo napadnuté sťažnosťou, aj z hľadiska splnenia podmienok väzby podľa článku 5 ods. 1 Dohovoru a zistil, že rozhodnutie okresného súdu spĺňa podmienky väzby aj v súlade s článkom 5 ods. 1 Dohovoru.

Na základe uvedených skutočností krajský súd sťažnosť obžalovaného R. K. zamietol postupom podľa § 193 ods. 1 písm. c) Tr. por., pretože nebola dôvodná.“.

Sťažovateľ tvrdí, že napadnutými uzneseniami okresného súdu a krajského súdu došlo k neprípustnému zásahu do jeho práv, keďže „obžaloba je nezákonná, keď okresný súd do dnešného dňa mi nepreukázal doručenie uznesenia pol. Vyšetrovateľa na základe skončeného vyšetrovania dňa 5. 3. 2013 ČVS: ORP-1224/1-OVK-ZA-2012.

... Už samotný záver sms správy je dôkazom toho, že som sa chránil pred porušením probačného opatrenia.

... súd mi nezaistil preposlanie, predovšetkým úradnej pošty i keď som na okresný súd podal v tejto veci sťažnosť.

Z podacích lístkov o uložení zásielky vyplýva, že sa jedná o dôležitú poštu, ktorá súvisí s prejednávanou vecou a tak nastáva otázka není tato väzba účelová i po tejto stránke, keď porušenie probačného opatrenia sms správou je dosť chabý dôvod na umiestnenie do väzby.

Navrhujem, aby ústavný súd poukázal na skutočnosť, že okresný súd sa nevyrovnal a nevysporiadal so spornou otázkou doručenia uznesenia pol. vyšetrovateľa podľa § 206 odst. 1 TP., keď 5. 3. 2013 skončil vyšetrovanie.

Ďalej sa nevyrovnal s otázkou ďalších dvoch trestných oznámení podaných poškodenou, že som porušil probačné opatrenie kde prvé bolo postúpené na obvodný úrad, kde poškodená sa sama priznala, že si to vymyslela a druhé trestné ozn. bolo zastavené rovnako.“.

Na základe skutočností uvedených v sťažnosti sťažovateľ navrhuje, aby ústavný súd „vyslovil, že bolo porušené právo obžalovaného na osobnú slobodu postupom Okresného súdu v Žiline“.

II.

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd návrh na začatie konania predbežne prerokuje podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších

predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa a zisťuje, či nie sú dôvody na odmietnutie návrhu podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania návrhy, na ktorých prerokovanie nemá právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený. Ak ústavný súd navrhovateľa na také nedostatky upozornil, uznesenie sa nemusí odôvodniť.

Podľa čl. 17 ods. 2 ústavy nikoho nemožno stíhať alebo pozbaviť slobody inak, ako z dôvodov a spôsobom, ktorý ustanoví zákon. Nikoho nemožno pozbaviť slobody len pre neschopnosť dodržať zmluvný záväzok.

Podľa čl. 17 ods. 5 ústavy do väzby možno vziať iba z dôvodov a na čas ustanovený zákonom a na základe rozhodnutia súdu.

1. K namietanému porušeniu základného práva na osobnú slobodu podľa čl. 17 ods. 2 a 5 ústavy postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 28 T 65/2013 a jeho uznesením z 23. januára 2014

Z čl. 127 ods. 1 ústavy vyplýva, že systém ústavnej ochrany základných práv a slobôd je rozdelený medzi všeobecné súdy a ústavný súd, pričom právomoc všeobecných súdov je ústavou založená primárne („... ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd“) a právomoc ústavného súdu len subsidiárne.

Z princípu subsidiarity vyplýva, že právomoc ústavného súdu poskytnúť ochranu základným právam a slobodám je daná iba vtedy, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhodujú všeobecné súdy. Ústavný súd sa pri uplatňovaní svojej právomoci riadi zásadou, že všeobecné súdy sú ústavou povolané chrániť nielen zákonnosť, ale aj ústavnosť.

Preto je právomoc ústavného súdu subsidiárna a nastupuje až vtedy, ak nie je daná právomoc všeobecných súdov (m. m. IV. ÚS 236/07). Ak ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti zistí, že sťažovateľ sa ochrany základných práv alebo slobôd môže domôcť využitím jemu dostupných a účinných prostriedkov nápravy pred iným súdom, musí takúto sťažnosť odmietnuť z dôvodu nedostatku právomoci na jej prerokovanie (m. m. IV. ÚS 115/07).

Sťažovateľ mal právo podať proti napadnutému uzneseniu okresného súdu sťažnosť (čo aj urobil), o ktorej bol oprávnený a povinný rozhodnúť krajský súd. Právomoc krajského súdu rozhodnúť o sťažnosti sťažovateľa v danom prípade vylučuje právomoc ústavného súdu.

Vzhľadom na tieto skutočnosti ústavný súd pri predbežnom prerokovaní túto časť sťažnosti odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde z dôvodu nedostatku svojej právomoci.

2. K namietanému porušeniu základného práva na osobnú slobodu podľa čl. 17 ods. 2 a 5 ústavy postupom krajského súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 1 Tos 11/2014 a jeho uznesením z 11. februára 2014

Sťažnosť sťažovateľa smeruje aj proti napadnutému uzneseniu krajského súdu, ktorým bola zamietnutá jeho sťažnosť smerujúca proti napadnutému uzneseniu okresného súdu, ktorým bol vzatý do väzby z dôvodov uvedených v § 71 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku.

Pri predbežnom prerokovaní tejto časti sťažnosti ústavný súd poukazuje na už citovaný § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde, z ktorého vyplýva, že úlohou ústavného súdu pri predbežnom prerokovaní sťažnosti je tiež posúdiť, či táto nie je zjavne neopodstatnená. V súlade s konštantnou judikatúrou ústavného súdu o zjavne neopodstatnenú sťažnosť ide vtedy, keď namietaným postupom alebo namietaným rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil

sťažovateľ, a to buď pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať takú, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, realnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, tiež napr. I. ÚS 4/00, II. ÚS 101/03, IV. ÚS 136/05, III. ÚS 198/07).

Vo vzťahu k tejto časti sťažnosti ústavný súd poukazuje aj na svoju ustálenú judikatúru, v ktorej opakovane zdôrazňuje, že vo veciach patriacich do právomoci všeobecných súdov nie je alternatívnou ani mimoriadnou opravnou inštitúciou (m. m. II. ÚS 1/95, II. ÚS 21/96). Preto nie je zásadne oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu vo veci samej, ani preskúmať, či v konaní pred všeobecným súdom bol náležite zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách. Do sféry pôsobnosti všeobecných súdov môže ústavný súd zasiahnuť len vtedy, ak by ich konanie alebo rozhodovanie bolo zjavne nedôvodné alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné, a zároveň by malo za následok porušenie niektorého základného práva alebo slobody (m. m. I. ÚS 13/00, I. ÚS 139/02, III. ÚS 180/02 atď.).

Vychádzajúc z citovaných častí odôvodnení napadnutých uznesení okresného súdu a krajského súdu, ústavný súd poukazuje na skutočnosť, že uznesením okresného súdu sp. zn. 0 Tp 621/2012 zo 7. decembra 2012 v spojení s uznesením okresného súdu sp. zn. 28 T 65/2013 zo 16. augusta 2013 bol sťažovateľ ponechaný na slobode a podľa § 80 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku bol nad ním nariadený dohľad probačného a mediačného úradníka, pričom mu zároveň boli uložené aj ďalšie primerané obmedzenia a povinnosti, okrem iného aj zákaz priblížiť sa na vzdialenosť kratšiu ako 5 metrov k poškodenej a zákaz

priblížiť sa na vzdialenosť kratšiu ako 5 metrov k poškodeným deťom, zákaz styku akoukoľvek formou vrátane styku prostredníctvom iných osôb s poškodenými.

Nespornou skutočnosťou (túto skutočnosť nepopiera ani sám sťažovateľ) je, že sťažovateľ napriek obmedzeniu vyplývajúcejmu z uznesenia okresného súdu sp. zn. 28 T 65/2013 zo 16. augusta 2013 kontaktoval poškodenú A. B. prostredníctvom sms správy 21. januára 2014, a teda nepochybne porušil primerané obmedzenie zákazu styku akoukoľvek formou s poškodenou A. B. vyplývajúce z uznesenia okresného súdu sp. zn. 28 T 65/2013 zo 16. augusta 2013.

Z odôvodnenia napadnutého uznesenia krajského súdu (v spojení s odôvodnením napadnutého uznesenia okresného súdu) vyplýva, že krajský súd sa zaoberal relevantnými otázkami potrebnými na posúdenie existencie väzobných dôvodov v rozsahu, ktorý postačuje na konštatovanie, že sťažovateľ v tomto konaní dostal vysvetlenie na všetky podstatné okolnosti prípadu. Ústavný súd zastáva názor, že napadnuté uznesenie krajského súdu nie je arbitrárne a je primeraným spôsobom odôvodnené.

Ústavný súd konštatuje, že odôvodnenie napadnutého uznesenia krajského súdu (v spojení s odôvodnením namietaného uznesenia okresného súdu) je zrozumiteľné a dostatočne logické, vychádzajúce zo skutkových okolností prípadu a aplikácie relevantných právnych noriem. Toto rozhodnutie nevykazuje znaky svojvôle a k záverom uvedeným v odôvodnení dospel na základe vlastných myšlienkových postupov a hodnotení, ktoré ústavný súd nie je oprávnený ani povinný nahrádzať (podobne aj I. ÚS 21/98, IV. ÚS 110/03), pretože sú podľa jeho názoru ústavne akceptovateľné a udržateľné. Ústavný súd v súlade so svojou ustálenou judikatúrou v tejto súvislosti opakovane uvádza, že nie je a ani nemôže byť ďalšou opravnou inštanciou v systéme všeobecného súdnictva, a aj preto nie je jeho zásah do napadnutého uznesenia krajského súdu v danom prípade opodstatnený a ani vhodný.

Vychádzajúc z uvedeného, ústavný súd zastáva názor, že medzi obsahom základného práva na osobnú slobodu a napadnutým uznesením krajského súdu neexistuje taká príčinná

súvislosť, na základe ktorej by po prípadnom prijatí sťažnosti na ďalšie konanie mohol reálne dospieť k záveru o jeho porušení.

Na tomto základe ústavný súd pri predbežnom prerokovaní odmietol túto časť sťažnosti podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 13. marca 2014